

АБ ХОДЗЕ РЭСПУБЛІКАНСКАГА АГЛЯДУ-КОНКУРСУ
СЯРОД АБЛАСНЫХ ЦЭНТРАЎ НАРОДНАЙ ТВОРЧАСЦІ
І КУЛЬТУРНА-АСВЕТНАЙ РАБОТЫ

1 чэрвеня ў Міністэрстве культуры Рэспублікі Беларусь адбылася творчая нарада дырэктараў абласных цэнтраў народнай творчасці і культурна-асветнай работы і членаў экспертнай камісіі па тэме «Вызначэнне інфармацыйных і метадыка-тэхнічных механізмаў правядзення рэспубліканскага агляду-конкурсу».

Начальнік аддзела ўстаноў культуры і народнай творчасці Т.І.Стружэцкі азнаёміў прысутных з ходам выканання Пратакола даручэнняў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Сярод пытанняў, якія былі абмеркаваны на нарадзе, — правядзенне творчай лабараторыі і конкурсу прафесійнага майстэрства супрацоўнікаў метадычных службаў, падрыхтоўка праектных канцэпцый дзейнасці навукова-метадыч-

ных цэнтраў і цэнтраў народнай творчасці рэспублікі, у аснове якіх прадугледжваецца сістэма «ўпраўленне — навука — метадычная дзейнасць — клубная сетка — насельніцтва».

4 чэрвеня у абласных цэнтрах народнай творчасці пачало правадзіцца сацыялагічнае даследаванне «Роля АНМЦ у развіцці народнай творчасці і арганізацыі вольнага часу насельніцтва», якое ставіць сваёй мэтай вывучэнне рэальнай ролі і месца абласных метадычных цэнтраў у сучасных сацыя-культурных працэсах, арганізацыйна-творчай і інфармацыйна-метадычнай дзейнасці па падтрымцы народнай творчасці ў рэспубліцы.

ПЕРШАЕ РЭСПУБЛІКАНСКАЕ СВЯТА-КОНКУРС КАВАЛЬСТВА «ЗАЛАТАЯ ПАДКОВА»

Першае Рэспубліканскае свята-конкурс кавальства «Залатая падкова» праходзіла 23 чэрвеня 2001 г. на тэрыторыі Музея матэрыяльнай культуры «Дудуткі» (Пухавіцкі раён Мінскай вобл.). Арганізатары свята-конкурсу — Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь, грамадскае аб'яднанне «Беларускі саюз майстроў народнай творчасці», Музей матэрыяльнай культуры «Дудуткі», турыстычнае агенцтва «Дудуткі-тур»; Беларуская канфедэрацыя творчых саюзаў.

Мэтамі і задачамі свята-конкурсу былі:

— выяўленне сучаснага стану і перспектывы развіцця мастацкага кавальства ў Беларусі;

— прапаганда і папулярызацыя кавальскага рамяства сярод шырокай грамадскасці;

— аднаўленне традыцый мастацкага кавальства, стымуляванне яго развіцця ў сучасных умовах.

Арганізатары рэспубліканскага свята кавальскага рамяства планавалі прадэманстраваць творчы патэнцыял майстроў-кавалёў у Беларусі, выявіць дыяпазон традыцыйных і сучасных формаў і ўзораў кавальства, актывізаваць працэс адраджэння кавальскага рамяства, павысіць сацыяльны і творчы статус народных майстроў-кавалёў.

У першым Рэспубліканскім свяце-конкурсе кавальства «Залатая падкова» прымалі ўдзел майстры, якія пастаянна ці перыядычна займаюцца мастацкім кавальствам, адраджэннем, прадаўжэннем і развіццём забытых традыцый кавальскага рамяства. Склад удзельнікаў конкурсу фарміраваўся ў адпаведнасці з персанальнымі запрашэннямі, якія аргкамітэт свята накіроўваў вядомым майстрам-кавалям, а таксама з улікам прапаноў упраўленняў культуры, аблвыканкомаў і Мінгарвыканкома.

Ад абласцей рэспублікі (акрамя Магілёўскай) паступілі заяўкі на ўдзел у свяце 22-х майстроў кавальскай справы. Усяго ў конкурсе ўдзельнічала 16 майстроў з Мінскай, Брэсцкай, Гродзенскай, Віцебскай абласцей. Узрост кавалёў — ад 20 да 50 гадоў.

Галоўнай часткай святочнай праграмы быў адкрыты конкурс на выкананне пэўнага кавальскага вырабу, у працэсе чаго ўдзельнікі дэманстравалі сваё тэхналагічнае і мастацкае майстэрства. Конкурсныя работы паступілі ва ўласнасць музея «Дудуткі» і Беларускага саюза майстроў народнай творчасці.

Святу папярэднічаў пяцідзённы пленэр пяці лепшых майстроў-кавалёў, які праходзіў на тэрыторыі музея. Удзельнікі пленэру выканалі калекцыі вырабаў утылітарна-мастацкага характару, якія былі прадэманстраваны ў час свята разам з хатнімі работамі.

Конкурс кавалёў складаўся з дзвюх паралельных частак. Першая — конкурс-выстаўка гатовых работ, прывезеных майстрамі на свята, а таксама выкананых у час пленэру (бытавыя рэчы, творы утылітарна-дэкаратыўнага характару, манументальна-дэкаратыўныя вырабы, фотаздымкі і інш.). Другая частка — адкрыты конкурс па выкананню пэўнай кавальскай работы. Пачаўся ён з адкоўвання падковы, што павінна было прадэманстраваць хуткасць і якасць працы майстроў-кавалёў. Затым удзельнікі конкурсу выканалі пэўны, загадзя абдуманы твор утылітарнага ці дэкаратыўнага характару. Агульная працягласць конкурсу — 3 гадзіны.

Работу майстроў ацэньвалі члены журы свята: Я.М.Сахута, старшыня грамадскага аб'яднання «Беларускі саюз майстроў народнай творчасці», доктар мастацтвазнаўства, старшыня журы; Р.Ф.Шаура, загадчык кафедры народных рамёстваў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры, кандыдат мастацтвазнаўства, прафесар, намеснік старшыні журы; Г.А.Асташонак, кіраўнік суполкі «Коўня», член грамадскага аб'яднання «Беларускі саюз мастакоў»; І.М.Конан, старшы выкладчык кафедры дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва Беларускай акадэміі мастацтваў; Ю.М.Любімаў, мастак-манументаліст, член грамадскага аб'яднання «Беларускі саюз мастакоў». Журы конкурсу сачыла за ходам работ на ўсім яго працягу, улічваючы тэхналагічнае і мастацкае майстэрства кожнага ўдзельніка, яго адносіны да традыцый, іх тактоўную інтэрпрэтацыю ў адпаведнасці з сучаснасцю. Адначасова ацэньваліся калекцыі работ, прывезеныя майстрамі на выстаўку-конкурс і выкананыя ў час пленэру.

Дыпламамі свята былі ўзнагароджаны:

У намінацыі «За лепшыя калекцыі кавальскіх вырабаў»:

1. Фурс Ю. А. (г.Паставы, Віцебская вобл.);
2. Філатаў В.І. (г.Брэст);
3. Гумакоў А.В. (г. Брэст).

У намінацыі «За высокае тэхнічнае майстэрства»:

1. Квятко І.В. (г.Баранавічы, Брэсцкая вобл.);
2. Адамчык А.М. (Баранавічы, Брэсцкая вобл.);
3. Піразеў А.В.(в.Даўгінава, Вілейскі р-н, Мінская вобл.).

У намінацыі «За лепшы мастацкі выраб»:

1. Дубіна А.С. (г.Глыбокае, Віцебская вобл.);
2. Дубіна Д.А. (г.Глыбокае, Віцебская вобл.);
3. Міхалевіч А.В. (г.Мінск).

Спецыяльны прыз «*Самаму маладому ўдзельніку конкурсу*» прысуджаны П.У.Смалікаву, 1981 г.н. (в.Дудзічы, Пухавіцкі р-н). Спецыяльны прыз «*За вялікі ўклад у адраджэнне і развіццё кавальскага рамяства*», а таксама «*Прыз глядацкіх сімпатый*» атрымаў Ю.Э.Круш (г.Гродна).

Усе ўдзельнікі конкурсу кавальства атрымалі дыплом удзельніка, буклет і памятны медаль.

На свяце таксама прысутнічалі прадстаўнікі часопіса «*Мир металла*» (г.Санкт-Пецярбург), якія ўзнагародзілі ўдзельнікаў свята дыпламамі рэдакцыі і памятнымі падарункамі.

На жаль, у свяце-конкурсе не ўдзельнічалі майстры з Гомельскай і Магілёўскай абласцей, дзе нават зараз кавальскай справай займаюцца, акрамя маладых, людзі старэйшага пакалення.

Смірнова І.Ю., вядучы спецыяліст
аддзела ўстаноў культуры і народнай творчасці Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь